

Luchtkwaliteit

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor luchtkwaliteitseisen wordt gevormd door hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer en de onderliggende regelgeving in AMvB's en ministeriële regelingen.

Grenswaarden

In Nederland zijn de maatgevende luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Voor de overige stoffen waarvoor grenswaarden gelden¹, wordt in een rapport van TNO² onderbouwd dat overschrijding van deze grenswaarden nergens langs het Nederlandse wegennet zal optreden.

In tabel 2.1 zijn de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof aangegeven.

Stof	Type grenswaarde	Grenswaarde ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Stikstofdioxide (NO_2)	Jaargemiddelde concentratie	- 60 (tot 1 januari 2015) - 40 (vanaf 1 januari 2015)
Stikstofdioxide (NO_2)	Uurgemiddelde concentratie	- 300 (tot 1 januari 2015) - 200 (vanaf 1 januari 2015) Mag max. 18 keer per jaar overschreden worden.
Fijn stof (PM_{10})	Jaargemiddelde concentratie	- 40
Fijn stof (PM_{10})	24-uurgemiddelde concentratie	- 50 Mag max. 35 keer per jaar overschreden worden.

Tabel x: Grenswaarden voor NO_2 en PM_{10}

Voor PM_{10} is de grenswaarde voor de 24-uurgemiddelde concentratie maatgevend. Deze grenswaarde is equivalent aan een jaargemiddelde concentratie PM_{10} van $32,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Voor NO_2 is de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie maatgevend. Deze bedraagt tot 1 januari 2015 $60 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en vanaf 1 januari 2015 $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Toekomstige grenswaarde $\text{PM}_{2,5}$

Vanaf 1 januari 2015 geldt een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof ($\text{PM}_{2,5}$) van $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Tot 1 januari 2015 blijft het toetsen aan deze grenswaarde voor $\text{PM}_{2,5}$ buiten beschouwing, ongeacht of een project na die datum een effect heeft of kan hebben op de luchtkwaliteit. Desondanks kan worden opgemerkt dat PM_{10} - en $\text{PM}_{2,5}$ -concentraties onderling sterk zijn gerelateerd. Uit de analyse van het Planbureau voor de Leefomgeving³ volgt dat, uitgaande van de huidige kennis over emissies en concentraties van PM_{10} en $\text{PM}_{2,5}$, gesteld kan worden dat als aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de toekomstige grenswaarde voor $\text{PM}_{2,5}$ wordt voldaan. Het risico dat grenswaardeoverschrijding voor $\text{PM}_{2,5}$ optreedt op locaties waar de PM_{10} -grenswaarde wordt gehaald, is zeer klein⁴. Op grond hiervan kan worden geconcludeerd dat de conclusies voor PM_{10} met betrekking tot het al dan niet overschrijden van grenswaarden, ook gelden voor $\text{PM}_{2,5}$.

Het NSL

Op grond van verplichtingen uit verschillende Europese richtlijnen met betrekking tot luchtkwaliteit is Nederland verplicht om zogenoemde actieplannen op te stellen voor gebieden waar sprake is of zal zijn van een (dreigende) overschrijding van grenswaarden voor luchtkwaliteit. Als actieplan heeft Nederland het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)⁵ opgesteld. Veel

¹ Zwaveldioxide, koolmonoxide, lood, benzeen, arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen.

² TNO rapport 2008-U-R0919/B, Bijlagen bij de luchtkwaliteitsberekeningen in het kader van de ZSM/Spoodwet, Apeldoorn, september 2008.

³ Uitgevoerd in het kader van de jaarlijkse bepaling van de grootschalige concentratiekaarten, PBL, 2010.

⁴ Ook in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit is het uitgangspunt dat het ingezette beleid om de PM_{10} -concentraties te verlagen tevens een positief effect heeft op de $\text{PM}_{2,5}$ -concentraties.

⁵ Artikel 5.12, lid 1 Wm voorziet in de mogelijkheid tot het opstellen van een nationaal programma, waarin Rijk, provincie en gemeenten zijn vertegenwoordigd en dat is gericht op het voldoen aan de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit. Het NSL is op 30 juli 2009 door de Minister van VROM vastgesteld en is op 1 augustus 2009 in werking getreden. Het NSL is een bundeling van enerzijds alle

ruimtelijke en infrastructurele projecten van de rijksoverheid zijn opgenomen in dit samenwerkingsprogramma, waardoor de toetsing aan de luchtkwaliteitseisen verschuift van het besluit naar het programma. Door middel van de NSL-Monitoringstool⁶ ontstaat een landsdekkend beeld van de luchtkwaliteit, voor nu en in de toekomst.

De luchtkwaliteit wordt vanuit het NSL jaarlijks gemonitord. Hiermee wordt gewaarborgd dat de doelstellingen van het programma tijdig en blijvend worden gehaald.

De kop van Noord-Holland, waaronder de gemeente Hollands Kroon, is geen onderdeel van het NSL omdat hier ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het project rotonde kruising Akkerweg/N99 is dan ook niet opgenomen in het NSL. Dat houdt in dat grondslag art. 5.16 lid 1 sub d niet gehanteerd kan worden en dat één van de andere grondslagen uit artikel 5.16 van de Wet milieubeheer moet worden toegepast.

Projecteffect en toetsing aan het wettelijk kader

De wijziging van de kruising Akkerweg/N99 in een rotonde leidt niet tot wijziging van de verkeersgegevens en heeft daarom geen/nauwelijks effect op de luchtkwaliteit.

Uit de NSL-Monitoringstool⁷ volgt dat op deze locatie ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden voor NO₂ en PM₁₀:

Zichtjaar	Jaargemiddelde concentratie	
	NO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)
2011	15,2	20,9
2015	11,6	17,1
2020	10,8	17,0

Tabel x: Maximale concentraties rondom kruising Akkerweg/N99

Conclusie

Nu de luchtkwaliteit ook na wijziging van de kruising Akkerweg/N99 in een rotonde ruimschoots voldoet aan de grenswaarden, wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 5.16 lid 1 onder a van de Wet milieubeheer. Dat betekent dat de luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor deze wijziging.

ruimtelijke ontwikkelingen die gedurende de looptijd van het programma zijn voorzien en anderzijds allerlei maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren.

⁶ De NSL-Monitoringstool is een formeel door de Staatssecretaris van I&M goedgekeurd rekenmodel, waarmee jaarlijks gemonitord wordt of het programma nog op koers ligt om tijdig en blijvend de grenswaarden te bereiken. De uitkomsten van de jaarlijkse monitoring kunnen leiden tot bijsturing van het programma zodat het gericht blijft op het tijdig en blijvend bereiken van de grenswaarden.

⁷ www.nsl-monitoring.nl